

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาองค์ประกอบของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 12 โรงพยาบาล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤต

ตอนที่ 2 การตรวจสอบลักษณะข้อมูล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤต

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤตของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤต เรียงตามลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด

ลำดับที่	รหัส	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ในหอผู้ป่วยวิกฤต	$\bar{X}$	SD	ระดับความสำคัญ
1	C9	การสื่อสารภายในทีมผู้รักษาอย่างสม่ำเสมอ	4.95	0.21	มากที่สุด
2	S40	การส่งเสริมให้ครอบครัวค้นหาสิ่งที่เป็นพลังชีวิตของผู้ป่วย	4.95	0.42	มากที่สุด
3	C10	มีแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้ป่วย (สื่อสารได้และสื่อสารไม่ได้)	4.94	0.23	มากที่สุด
4	C11	การสื่อสารที่ชัดเจนกับผู้ป่วยและครอบครัว	4.94	0.23	มากที่สุด
5	C32	การดูแลเพื่อให้ผู้ป่วยสุขสบาย	4.94	0.23	มากที่สุด
6	S41	การอำนวยความสะดวกในการจัดการศพ	4.92	0.26	มากที่สุด
7	C12	การสื่อสารระหว่างทีมผู้รักษากับผู้ป่วยและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ	4.91	0.28	มากที่สุด
8	E25	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้ระบายความรู้สึก	4.91	0.28	มากที่สุด
9	C17	การดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างต่อเนื่องกระทั่งภายหลังผู้ป่วยเสียชีวิต	4.91	0.28	มากที่สุด
10	P47	การจัดสภาพหอผู้ป่วยเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	4.90	0.29	มากที่สุด
11	E26	การสนับสนุนครอบครัวให้อยู่กับผู้ป่วยในช่วงสุดท้ายของชีวิต	4.89	0.30	มากที่สุด
12	P48	วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมีเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้	4.89	0.30	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ในหอผู้ป่วยวิกฤต	$\bar{X}$	SD	ระดับความ สำคัญ
13	C18	การบันทึกอาการของผู้ป่วยอย่างละเอียด และต่อเนื่อง	4.89	0.30	มากที่สุด
14	C19	การแจ้งให้ผู้ป่วยและครอบครัวรับทราบทุก ครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนทีมผู้รักษา	4.88	0.31	มากที่สุด
15	C33	การดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคลของผู้ป่วย	4.88	0.31	มากที่สุด
16	E27	การส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ป่วย และครอบครัว	4.88	0.32	มากที่สุด
17	P49	การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการดูแล ผู้ป่วยระยะสุดท้ายจากผู้บริหาร	4.88	0.32	มากที่สุด
18	C20	การมอบหมายทีมผู้รักษาเพื่อการดูแล ที่ต่อเนื่อง	4.87	0.33	มากที่สุด
19	C21	การปรับแนวทางการรักษาที่เหมาะสม ในแต่ละระยะของโรค	4.86	0.34	มากที่สุด
20	C1	การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการดูแล ผู้ป่วย	4.85	0.34	มากที่สุด
21	C2	การกำหนดผู้ทำหน้าที่แทนเมื่อผู้ป่วยเข้าสู่ ระยะสุดท้าย	4.85	0.35	มากที่สุด
22	C22	การประเมินสภาพปัญหาและให้การ รักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง	4.85	0.35	มากที่สุด
23	C34	การดูแลให้ได้รับอาหารเท่าที่ผู้ป่วยต้องการ และ/หรือตามความเหมาะสม	4.85	0.35	มากที่สุด
24	C13	การระบุมาชิกภายในครอบครัวเพื่อ ประสานงานกับทีมผู้รักษา	4.84	0.35	มากที่สุด
25	P50	การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน	4.83	0.37	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ในหอผู้ป่วยวิกฤต	$\bar{X}$	SD	ระดับความ สำคัญ
26	S42	การส่งเสริมแหล่งสนับสนุนด้านจิตวิญญาณ	4.82	0.37	มากที่สุด
27	C35	การยืดหยุ่นเวลาเพื่อให้การพยาบาล	4.82	0.38	มากที่สุด
28	C23	การรับ-ส่งเวรมีความต่อเนื่อง	4.81	0.38	มากที่สุด
29	C36	การใช้เครื่องมือหรือแบบประเมินอาการและ ความเจ็บปวดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย (สื่อสาร ได้และสื่อสารไม่ได้)	4.81	0.38	มากที่สุด
30	P51	การประชุมปรึกษาระหว่างทีมสหสาขา วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	4.81	0.39	มากที่สุด
31	E29	การดูแลระดับประคองอารมณ์และ ความรู้สึกของครอบครัว	4.78	0.40	มากที่สุด
32	S43	การเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับความ ตายอย่างสงบ	4.78	0.40	มากที่สุด
33	C24	การแจ้งข้อมูลให้สมาชิกใหม่ของทีมผู้รักษา ทราบ	4.78	0.41	มากที่สุด
34	E28	การประเมินอารมณ์และความรู้สึกของ ผู้ป่วยและครอบครัวต่อการเจ็บป่วยระยะ สุดท้าย	4.77	0.41	มากที่สุด
35	C37	การบรรเทาอาการและความเจ็บปวด	4.77	0.41	มากที่สุด
36	E30	การยืดหยุ่นในเรื่องเวลาการเข้าเยี่ยมผู้ป่วย	4.77	0.41	มากที่สุด
37	C4	การยอมรับการตัดสินใจของผู้ป่วยและ ครอบครัว	4.73	0.44	มากที่สุด
38	C5	การกำหนดเป้าหมายการรักษาพยาบาล ร่วมกัน	4.73	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ในหอผู้ป่วยวิกฤต	$\bar{X}$	SD	ระดับความ สำคัญ
39	C3	การประชุมปรึกษาร่วมกับผู้ป่วยและ ครอบครัว	4.73	0.50	มากที่สุด
40	P52	การปรับอัตรากำลังให้เหมาะสมกับ ของเครื่องมือภาระงาน	4.71	0.45	มากที่สุด
41	C38	การลดการใช้แสงและเสียงเกินความจำเป็น	4.54	0.64	มากที่สุด
42	P53	การจัดผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการ ปฏิบัติงาน	4.51	0.50	มากที่สุด
43	C14	การมอบหมายผู้รับผิดชอบในการสื่อสารกับ ครอบครัว	4.31	0.46	มาก
44	C6	การกำหนดการรักษาพยาบาลให้สอดคล้อง กับตามความต้องการของผู้ป่วยและ ครอบครัว	4.28	0.45	มาก
45	P54	การประชุมเพื่อทบทวนแนวทางการดูแล ผู้ป่วยระยะสุดท้าย	4.25	0.43	มาก
46	C15	การประชุมเพื่อหาข้อสรุปก่อนให้คำปรึกษา แก่ผู้ป่วยและครอบครัว	4.17	0.37	มาก
47	S44	การประเมินความต้องการด้านจิตวิญญาณ	4.17	0.38	มาก
48	C7	ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถเลือกสถานที่ เสียชีวิตได้	4.16	0.37	มาก
49	C16	การตรวจสอบความเข้าใจของผู้ป่วยและ ครอบครัวทุกครั้งก่อนยุติการพบปะพูดคุย	4.16	0.37	มาก
50	C8	การให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและครอบครัวเพื่อ การตัดสินใจ	4.16	0.41	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ในหอผู้ป่วยวิกฤต	$\bar{X}$	SD	ระดับความ สำคัญ
51	S45	การปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับศาสนา/ ความเชื่อตามความต้องการ	4.14	0.35	มาก
52	E31	การประสานเครือข่ายทางสังคม	4.14	0.35	มาก
53	S46	การสนับสนุนให้ผู้ป่วยระลึกถึงสิ่งที่ดีงาม ที่ตนได้กระทำมา	4.11	0.32	มาก
54	P55	การจัดตั้งกลุ่มเพื่อช่วยเหลือและให้กำลังใจ ซึ่งกันและกัน	4.09	0.29	มาก
55	C39	การจัดห้องพักที่เป็นสัดส่วน	4.09	0.43	มาก

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้ง 55 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.09 – 4.95 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.21 - 0.64 แสดงว่าระดับความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อระดับความสำคัญในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เพื่อเป็นการยืนยันว่าตัวแปรมีความเหมาะสมในการนำมาวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบลักษณะข้อมูล

ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัว โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r > 0.30$) การทดสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ว่าเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix) หรือไม่ ถ้าการทดสอบพบว่าปฏิเสธสมมติฐานหลักหมายความว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นมิใช่ลักษณะเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ โดยใช้ Bartlett's test of Sphericity ในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อแสดงว่าข้อมูลเหมาะสมกับการใช้เทคนิควิเคราะห์ตัวประกอบ ผลการทดสอบพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ .000 นั่นคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ แสดงว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นเมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ตัวประกอบได้ทั้งหมด หรือการใช้ดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่าสูงหรือต่ำ ถ้าค่า KMO มีค่าใกล้เคียง แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ตัวประกอบ หากค่า KMO น้อยกว่า 0.50 ข้อมูลนี้ไม่ควรใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ งานวิจัยนี้พบว่าผลการทดสอบ ค่า KMO เท่ากับ 0.87 ซึ่งค่า KMO มากกว่า 0.80 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมระดับดีในการวิเคราะห์ตัวประกอบ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤต

วิเคราะห์เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation matrix) เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับสูงไปวิเคราะห์ปัจจัย ควรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30 ขึ้นไป หรือไม่ควรน้อยกว่า .20 เหตุผลที่คัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับสูงไปวิเคราะห์ปัจจัย คือเพื่อให้ปัจจัยที่สกัดได้มีค่าร่วมกันสูง ซึ่งค่าร่วมกัน (Communality) เป็นค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุระหว่างตัวแปรหนึ่งๆ กับตัวแปรอื่นๆ ทุกตัว ซึ่งเป็นผลบวกกำลังสองของน้ำหนักปัจจัยทุกปัจจัย มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

วิเคราะห์ข้อมูลของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤต ด้วยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 55 ตัวแปร ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation matrix) ขนาด 55 X 5

การหาปัจจัยขั้นต้นที่แทนกลุ่มตัวแปร(Initial factor extraction)

ในขั้นนี้ผู้วิจัยนำค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากขั้นตอนแรก มาหาชุดของปัจจัยเริ่มแรก โดยการสกัดปัจจัย (Factor extraction) วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ปัจจัยจำนวนหนึ่งที่ประกอบด้วยจำนวนตัวแปรน้อยที่สุด ปัจจัยนั้นสามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมด (Total variation) ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ส่วนใหญ่พบว่าความผันแปรทั้งหมดมาจากปัจจัย 2-3 ตัวแรก ซึ่งการพิจารณาจำนวนปัจจัยว่ามีปัจจัยนั้น ให้พิจารณาจากค่าไอเกน (Eigen value) ซึ่งเป็นค่าผลรวมกำลังสองของน้ำหนักตัวแปรแต่ละตัวในปัจจัยหนึ่งๆ ผู้วิจัยทำการสกัดปัจจัยด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal component) ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าสถิติเริ่มต้น ก่อนทำการสกัดปัจจัยโดยวิธีองค์ประกอบหลัก

Total Variance Explained										
Com- ponent	Communality	Initial Eigen Values			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumu- lative %	Total	% of Variance	Cumu- lative %	Total	% of Variance	Cumu- lative %
		1	0.88	6.12	13.91	13.91	6.12	13.91	13.91	4.65
2	0.89	4.86	11.04	24.96	4.86	11.04	24.96	4.55	10.35	20.93
3	0.88	4.60	10.47	35.43	4.60	10.47	35.43	4.45	10.12	31.05
4	0.91	3.85	8.75	44.18	3.85	8.75	44.18	3.91	8.88	39.93
5	0.90	2.34	7.82	52.01	3.44	7.82	52.01	3.82	8.69	48.63
6	0.89	1.13	6.45	58.46	2.84	6.45	58.46	3.46	7.88	56.51
7	0.88	1.05	5.77	64.24	2.54	5.77	64.24	3.40	7.72	64.24
8	0.97	0.94	5.19	69.43						
9	0.87	0.93	4.23	73.67						
10	0.94	0.93	3.37	77.04						
11	0.94	0.92	3.19	80.24						
12	0.93	0.92	2.95	83.19						
13	0.91	0.92	2.75	85.94						
14	0.84	0.91	2.06	88.01						
15	0.93	0.81	1.84	89.85						
16	0.87	0.74	1.68	91.54						
17	0.88	0.61	1.39	92.93						
18	0.79	0.53	1.21	94.14						
19	0.81	0.45	1.02	95.17						
20	0.98	0.40	0.91	96.08						

ตารางที่ 13 (ต่อ)

Component	Community	Total Variance Explained								
		Initial Eigen Values			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
21	0.95	0.37	0.85	96.93						
22	0.92	0.31	0.71	97.65						
23	0.92	0.29	0.66	98.31						
24	0.92	0.2	0.5	98.85						
25	0.89	0.15	0.35	99.20						
26	0.84	0.12	0.28	99.48						
27	0.92	0.10	0.24	99.73						
28	0.89	0.06	0.14	99.87						
29	0.89	0.05	0.12	100.00						
30	0.71	3.67E-15	8.36E-15	100.00						
31	0.87	1.224E-15	2.78E-15	100.00						
32	0.92	8.42E-16	1.91E-15	100.00						
33	0.93	7.38E-16	1.67E-15	100.00						
34	0.94	6.03E-16	1.37E-15	100.00						
35	0.94	4.71E-16	1.07E-15	100.00						
36	0.83	3.11E-16	7.08E-16	100.00						
37	0.90	1.46E-16	3.33E-16	100.00						
38	0.93	8.42E-17	1.92E-16	100.00						
39	0.96	2.74E-17	6.24E-17	100.00						
40	0.79	-1.82E-16	-4.13E-16	100.00						
41	0.89	-4.20E-16	-9.54E-16	100.00						
42	0.89	-6.03E-16	-1.36E-15	100.00						
43	0.89	-7.28E-16	-1.65E-15	100.00						
44	0.92	-9.98E-16	-2.26E-15	100.00						

จากตารางที่ 13 ในการสกัดปัจจัยจะได้หลายปัจจัย ถ้าใช้ทุกปัจจัยสามารถอธิบายตัวแปรได้ร้อยละ 96.93 ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกปัจจัยโดยพิจารณาจากค่า Eigen value ต้องไม่ต่ำกว่า 1 แต่ถ้ามีหลายๆ ปัจจัยที่มีค่า Eigen value ไม่ต่ำกว่า 1 ใช้เกณฑ์พิจารณาจำนวนเปอร์เซ็นต์ในการอธิบายตัวแปรด้วย (DeVellis, 1991) ผลการสกัดปัจจัยครั้งนี้ได้องค์ประกอบทั้งหมด

7 องค์ประกอบ ค่าร้อยละการอธิบายความแปรปรวน (Percent Variance Explain) สามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 64.24 ของปัจจัยทั้งหมด

จากตารางที่ 13 ผลการสกัดปัจจัยได้ 7 องค์ประกอบผู้วิจัยทำการหมุนแกน เพื่อให้ปัจจัยที่สกัดได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะทำให้ตัวแปรที่อยู่ในหลายๆ ปัจจัย ให้เป็นตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยที่ชัดเจนเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้น

ตารางที่ 14 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบภายหลังการหมุนแกน

ตัวแปร	เมทริกซ์องค์ประกอบ						
	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
C11	0.82						
C21	0.79						
C2	0.67		0.48				
C6	0.60						
C23	0.59		0.52				
E25	0.54		0.40				
C24		0.81					
P51		0.77					
C36		0.75					
C17		0.67					
E26		0.53					
C1		0.50					
S45		0.44					
C37			0.79				
C14			0.66				
S40			0.61				
P53			0.58				
E28			0.57				
C22			0.55				
C39			0.53				
E31			0.44				
C32				0.87			
P55				0.83			
P48				0.64			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ตัวแปร	เมทริกซ์องค์ประกอบ						
	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
C4		0.55		0.57			
C8				0.55			
C20					0.91		
C13					0.83		
C33					0.77		
C5					0.63		0.59
S43						0.85	
P47		0.52				0.70	
E29						0.68	
C7						0.58	
C35					0.52	0.57	
C10						0.54	
C18							0.77
P54							0.76
C19	0.51						0.59
P50		0.47					0.53

ตารางที่ 14 แสดงค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) หลังการหมุนแกน ค่าน้ำหนักปัจจัย จะแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรหนึ่งๆ กับแต่ละปัจจัย เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรนั้นๆ ควรเข้าไป อยู่ในปัจจัยใด วิธีพิจารณาว่าตัวแปรใดเป็นสมาชิกของปัจจัยใดนั้น ให้พิจารณาจากค่าน้ำหนัก ปัจจัยของตัวแปร หากตัวแปรนั้นๆ มีค่าน้ำหนักปัจจัยมากที่สุดอยู่ในปัจจัยใด ก็ถือว่าตัวแปรนั้น เป็นสมาชิกของปัจจัยนั้น และ Young (1999) ได้เสนอวิธีการพิจารณาตัวแปรแต่ละตัวว่าควรอยู่ ในปัจจัยใดโดยตัวแปรต้องมีค่าน้ำหนักปัจจัยมากกว่าหรือเท่ากับ .5 และถ้าตัวแปรมีค่าน้ำหนัก ปัจจัยอยู่มากกว่าหนึ่งปัจจัย ให้พิจารณาค่าความต่างของค่าน้ำหนักปัจจัยในแต่ละปัจจัยต้อง มากกว่าหรือเท่ากับ .2 และควรมีตัวแปรที่อธิบายอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป

การพิจารณาองค์ประกอบจากค่าสถิติแล้ว ผู้วิจัยพิจารณาตามแนวคิดที่นำมาใช้ด้วยแนวคิดเบื้องต้นที่นำมาใช้ในการศึกษาองค์ประกอบของการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังแสดงในตารางที่ 15 – 21

ตารางที่ 15 องค์ประกอบ 1 การดูแลแบบองค์รวม

ลำดับที่	การดูแลแบบองค์รวม	น้ำหนักตัวแปร
1	การจัดห้องพักที่เป็นสัดส่วน	0.79
2	การตรวจสอบความเข้าใจของผู้ป่วยและครอบครัวทุกครั้งก่อนยุติการพบปะพูดคุย	0.66
3	การประเมินความต้องการทางด้านจิตวิญญาณ	0.61
4	การจัดผู้ให้คำปรึกษาแก่ทีมผู้รักษาเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน	0.58
5	การยืดหยุ่นเรื่องเวลาแก่ครอบครัวในการเข้าเยี่ยม	0.57
6	การปรับแนวทางการดูแลรักษาให้เหมาะสมในแต่ละระยะของโรค	0.55
7	การลดการใช้แสงและเสียงเกินความจำเป็น	0.53
8	การดูแลระดับประคองอารมณ์และความรู้สึกของครอบครัว	0.44
ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)		4.65
ร้อยละความแปรปรวน		10.57

จากตารางที่ 15 องค์ประกอบ 1 การดูแลแบบองค์รวม มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 4.65 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 10.57 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 8 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.44 – 0.79 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 3 อันดับแรกคือ การจัดห้องพักที่เป็นสัดส่วน (0.79) การตรวจสอบความเข้าใจของผู้ป่วยและครอบครัวทุกครั้งก่อนยุติการพบปะพูดคุย (0.66) และการประเมินความต้องการทางด้านจิตวิญญาณ (0.61)

ตารางที่ 16 องค์ประกอบ 2 การดูแลอย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่	การดูแลอย่างต่อเนื่อง	น้ำหนักตัวแปร
1	การแจ้งให้ผู้ป่วยและครอบครัวทราบทุกครั้ง เมื่อมีการเปลี่ยนทีมผู้รักษา	0.81
2	วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมีเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้	0.77
3	การดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคล	0.75
4	การประเมินสภาพปัญหาและให้การรักษายาบาลอย่างต่อเนื่อง	0.67
5	การประเมินอารมณ์และความรู้สึกของผู้ป่วยและครอบครัวต่อการ เจ็บป่วยระยะสุดท้าย	0.53
6	กำหนดเป้าหมายของการรักษายาบาลร่วมกัน	0.50
7	การส่งเสริมแหล่งสนับสนุนด้านจิตวิญญาณ	0.44
ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)		4.55
ร้อยละความแปรปรวน		20.93

จากตารางที่ 16 องค์ประกอบ 2 การดูแลอย่างต่อเนื่อง มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 4.55 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 20.93 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 7 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.44 – 0.81 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 3 อันดับแรกคือ การแจ้งให้ผู้ป่วยและครอบครัวทราบทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนทีมผู้รักษา (0.81) วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมีเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้ (0.77) และการดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคล (0.75)

ตารางที่ 17 องค์ประกอบ 3 การดูแลที่ยืดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

ลำดับที่	การดูแลที่ยืดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง	น้ำหนักตัวแปร
1	การสื่อสารกับผู้ป่วยและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ	0.88
2	การมอบหมายทีมผู้รักษาเพื่อให้การดูแลที่ต่อเนื่อง	0.79
3	การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วย	0.67
4	ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถเลือกสถานที่เสียชีวิตได้	0.60
5	การแจ้งข้อมูลให้สมาชิกใหม่ของทีมผู้รักษาทราบ	0.59
6	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้ระบายความรู้สึก	0.54
	ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)	4.45
	ร้อยละความแปรปรวน	31.05

จากตารางที่ 17 องค์ประกอบ 3 การดูแลที่ยืดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 4.45 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 31.05 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 6 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.54 – 0.88 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 2 อันดับแรกคือ การสื่อสารกับผู้ป่วยและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ (0.88) และการมอบหมายทีมผู้รักษาเพื่อให้การดูแลที่ต่อเนื่อง (0.79)

ตารางที่ 18 องค์ประกอบ 4 การจัดการเพื่อการดูแล

ลำดับที่	การจัดการเพื่อการดูแล	น้ำหนักตัวแปร
1	การอำนวยความสะดวกในการจัดการศพ	0.85
2	การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน	0.70
3	การสนับสนุนให้ครอบครัวได้อยู่กับผู้ป่วยในช่วงสุดท้ายของชีวิต	0.68
4	การให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและครอบครัวเพื่อการตัดสินใจ	
5	การดูแลให้ได้รับอาหารเท่าที่ผู้ป่วยต้องการ และ/หรือตามความเหมาะสม	0.58 0.57
6	การประชุมเพื่อหาข้อสรุปก่อนให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและครอบครัว	0.54
	ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)	3.91
	ร้อยละความแปรปรวน	39.93

จากตารางที่ 18 องค์ประกอบ 4 การจัดการเพื่อการดูแล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.91 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 39.93 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 6 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.54 – 0.85 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 3 อันดับแรกคือ การอำนวยความสะดวกในการจัดการศพ (0.85) การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน (0.70) และการสนับสนุนให้ครอบครัวได้อยู่กับผู้ป่วยในช่วงสุดท้ายของชีวิต (0.68)

ตารางที่ 19 องค์ประกอบ 5 การสนับสนุนการดูแลจากหน่วยงาน

ลำดับที่	การสนับสนุนการดูแลจากหน่วยงาน	น้ำหนักตัวแปร
1	การใช้เครื่องมือหรือแบบประเมินอาการและความเจ็บปวดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย (สื่อสารได้และสื่อสารไม่ได้)	0.87
2	การจัดสภาพหอผู้ป่วยสะดวกต่อการปฏิบัติงาน	0.83
3	การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายจากผู้บริหาร	0.64
4	การยอมรับการตัดสินใจของผู้ป่วยและครอบครัว	0.57
5	การกำหนดผู้ทำหน้าที่แทนเมื่อผู้ป่วยเข้าสู่ระยะสุดท้าย	0.55
ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)		3.82
ร้อยละความแปรปรวน		48.63

จากตารางที่ 19 องค์ประกอบ 5 การสนับสนุนการดูแลจากหน่วยงาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.82 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 48.63 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 5 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.55 – 0.87 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 2 อันดับแรกคือ การใช้เครื่องมือหรือแบบประเมินอาการและความเจ็บปวดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย (สื่อสารได้และสื่อสารไม่ได้) (0.87) และการจัดสภาพหอผู้ป่วย สะดวกต่อการปฏิบัติงาน (0.83)

ตารางที่ 20 องค์ประกอบ 6 การดูแลที่ผู้ป่วยและครอบครัวมีส่วนร่วม

ลำดับที่	การดูแลที่ผู้ป่วยและครอบครัวมีส่วนร่วม	น้ำหนักตัวแปร
1	การดูแลอย่างต่อเนื่องกระทั่งภายหลังผู้ป่วยเสียชีวิต	0.91
2	การสื่อสารกับผู้ป่วยและครอบครัวอย่างชัดเจน	0.83
3	การดูแลเพื่อให้ผู้ป่วยสุขสบาย	0.77
4	การประชุมปรึกษาร่วมกับผู้ป่วยและครอบครัว	0.63
	ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)	3.46
	ร้อยละความแปรปรวน	56.51

จากตารางที่ 20 องค์ประกอบ 6 การดูแลที่ผู้ป่วยและครอบครัวมีส่วนร่วม มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.46 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 56.51 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.63 - 0.91 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 2 อันดับแรกคือ การดูแลอย่างต่อเนื่องกระทั่งภายหลังผู้ป่วยเสียชีวิต (0.91) และการสื่อสารกับผู้ป่วยและครอบครัวอย่างชัดเจน (0.83)

ตารางที่ 21 องค์ประกอบ 7 การสื่อสารระหว่างทีมผู้ดูแล

ลำดับที่	การสื่อสารระหว่างทีมผู้ดูแล	น้ำหนักตัวแปร
1	การบันทึกอาการของผู้ป่วยอย่างละเอียดและต่อเนื่อง	0.77
2	การประชุมปรึกษาระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	0.76
3	การรับ-ส่งเวรมีความต่อเนื่อง	0.59
4	การปรับอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงาน	0.53
	ค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ(ค่าไอเกน)	3.40
	ร้อยละความแปรปรวน	64.24

จากตารางที่ 21 องค์ประกอบ 7 การสื่อสารระหว่างทีมผู้ดูแล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.40 และสามารถอธิบายความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 64.24 ของความแปรปรวนทั้งหมด บรรยายได้ด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวแปรตั้งแต่ 0.53 – 0.77 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญใน 2 อันดับแรกคือ การบันทึกอาการของผู้ป่วยอย่างละเอียดและต่อเนื่อง (0.77) และการประชุมปรึกษาระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ (0.76)